

Beoordelingsrapport “Albatros”

Naam schip:	Albatros, oorspronkelijke naam “Brandaan”
Type schip:	Stalen S spant met overhang
Ontwerper:	G.W.W.C Baron van Höevell
Ontwerpjaar:	1963 als Yawl getekend onder nr 21563 Resolute
Bouwer:	Dhr. W. van Est / op de werf van Warmerdam Lagedijk te Penningsveer
Bouwjaar:	1969 met Torensloeptuig getekend onder nr 21563
Lengte over dek:	8.35 m
Lengte c.w.l.:	6.20 m
Breedte:	2.45 m
Diepgang:	1.35 m
Displacement:	4500 kg
Ballast:	Gewicht 1000 kg Lood in bitumen gegoten, naast het gewicht van kielzool
Type romp:	S-spant
Bouwwijze romp:	Staal gelast
Bouwwijze dek:	Staal gelast
Bouwwijze opbouw:	Staal gelast
Tuigvorm:	Toren sloep.
Rondhouten:	Hout ?
Zeiloppervlak:	Ca 32 m2

Beschrijving “Albatros”

De ontwerper van uw boot de *Albatros*, dhr. G.W.W.C Baron van Höevell (1910-1994) was geen gelegenheidsontwerper maar een goed opgeleide jachtontwerper. Na zijn HBS tijd ging hij naar de Technische Hogeschool in Delft. Hij studeerde daar Werktuigbouwkunde, gevolgd door HTS Scheepsbouw te Haarlem. Hij ontwierp jachten in hout - staal en polyester. Je kan wel zeggen: Hij was van alle markten thuis. Toen hij in 1985 stopte met zijn carrière als jachtontwerper had hij zo'n kleine 300 ontwerpen op zijn naam staan, een indrukwekkend aantal. Van Höevell was een zeer nauwkeurig persoon, hij noteerde alles chronologisch in een klein notitieboekje, dat nu bewaard wordt in het Scheepvaartmuseum te Amsterdam.

Buiten zijn beroep om als jachtontwerper was van Höevell een zeer bewogen man in de watersport. Hij had diverse functies en ook nam deel in vele werkgroepen. Hij was o.a. Meter bij het Watersportverbond, nam het initiatief tot oprichting van de Nederlandsche Vereniging van Kustzeilers bekend van de 24 uren race, Flevorace, en nog meer verschillende zeilevenementen te veel om op te noemen. Zo richtte hij ook de Watersportvereniging Monnickendam op.

Terug komend op het beroemde **Notitieboekje** van Baron Van Höevell.

Aan de hand hiervan hebben we contact opgenomen met Elisabeth Spits van het Scheepvaartmuseum Amsterdam over het ontwerp van Baron Van Höevell nr. 21563 om iets extra's te kunnen toevoegen aan de *Albatros*, van haar kreeg ik de volgende reactie. Het nummer 21563, is een Yawl – *Resolute*- voor de heer Dikstaal, een ontwerp uit 1963. Met de afmetingen 8.30 (lengte over de stevens) x 6.10 (lengte waterlijn) x 2.40 x 1.20 m diep verder geen gegevens.

[Met dank aan, Elisabeth Spits van het Scheepvaartmuseum Amsterdam.](#)

Maar wij laten het hiermee niet bij zitten. In overleg met dhr. Gijs Vogelaar is, tijdens onze Nieuwjaars- receptie van de VKSJ, waar dhr. Vogelaar met zijn (stapel) unieke tekeningen van zijn *Albatros* (nr. 21563) aanwezig was, konden we vaststellen dat het zijn *Albatros* inderdaad getekend was als sloep, met het nummer 21563, maar met een jaartal 1969, dat bij nader onderzoek bleek te zijn veranderd door van de 3 een 9 te maken. Het tuigplan van zijn boot is door van Höevell opnieuw getekend als torentuig. Op deze tekeningen is absoluut niet te zien dat er zomaar even twee masten zijn weg gekrabbd op de calc. Alles is keurig getekend in torentuig-uitvoering. Met uitzondering dus van het jaartal 1969, met een loep werd zichtbaar dat onder de 9 een 3 staat van 1963. Tussen de stapel tekeningen in lag ook een kleinere tekening waarop een grote giek staat getekend, bedoeld voor de Yawl uitvoering.

Kijk zo wordt alles duidelijk.

Over de werf:

Binnen de VKSJ zijn er nog twee schepen bekend die gebouwd zijn op de Werf van Warmerdam (Willem van Est) gelegen aan de Lagedijk te Penningsveer grenzend aan de Mooie Nel te weten: *Dirkje* bouwjaar 1951/52 ontwerp van Jonas Kwaak en de *Porzana Carolina* een midzwaard sloep, bouwjaar 1955 ook een ontwerp van Baron van Höevell .

Rond 1950 zijn hebben de heren Willem van Est lasser van beroep afkomstig van de bekende rijtuigen fabriek J.J. Beijnes te Haarlem en Toon Verdonk plaatwerker afkomstig van Scheepswerf Stapel te Spaarndam, de koppen bij elkaar gestoken. Samen zijn zij een scheepswerf(je) begonnen in de schuur , naast de boerderij gelegen, van Gijs Warmerdam die ook een koffie en koek verkoop erbij had, zijn jachthaven lag aan de overkant van de Lagedijk gelegen aan de Mooie Nel. Ze begonnen met het bouwen van stalen kano's blauw van kleur voor de verhuur, de toenmalige kanoërs vertelden dat het ondingen waren om mee te kanoën.

Daarna kwam hun eerste echte opdracht voor het bouwen van een kleine motorboot, kort daarop volgde de *Dirkje* 1951/52 als casco dat grotendeels samen met de eigenaar werd gebouwd. Tijdens de bouw ontstonden er nog wel wat meningsverschillen, de sfeer werd steeds iets minder. Bij de tewaterlating kreeg zij de naam *Sallie-Sinke* mee, er werd koffie met een koekje en een rokertje geserveerd, daarna de eigenaar de heren van Est en Verdonk subtiel bedankte over de bouw en de goede samenwerking , waarop zij spontaan antwoordden: "wij hebben nog nooit zoveel van je geleerd." *Sallie-Sinke* was namelijk hun eerste echte opdracht, ze hadden weinig scheepsbouw ervaring maar dat veranderde snel ten goede . De *Dirkje* is geheel met de hand geklopt en aan beide zijde gelast, het is werkelijk een staaltje van vakmanschap geworden. Enige jaren daarna 1955 is de *Porzana Carolina* van stapel gerold. Vervolgens zijn nog een flink aantal zeilboten gebouwd o.a. ontwerpen van Baron van Höevell later werd overgegaan naar motorboten van o.m. Cillessen boten en motorboten van het kotter type, die werden zelfs in twee delen gebouwd om later aan elkaar te lassen omdat de schuur te klein was. De casco's werden via een smalspoor over de Lagedijk gereden om ze te water te laten. De afwerking en betimmering werd door anderen uitgevoerd.

De werf van W. van Est/ T. Verdonk stopte rond 1970, de boerderij van Warmerdam met koffie en koek verkoop plus haven ging over naar Familie Polman, die maakte er een grotere drink en patat/ijs gelegenheid van met de jachthaven erbij , circa. 1985 werd de Boerderij gesloopt. Afgelopen najaar hebben we uit nostalgie nog een bezoek gebracht aldaar, het enige zichtbare was een grote betonplaat waar de ingegoten smalspoorrails nog zichtbaar is en de naast gelegen bunkers van de Stelling van Amsterdam. Deze hebben het tot nu overleefd.

De *Albatros*;

Nog even chronologisch:

Opdrachtgever, Dhr. P. Nieboer uit Wormerveer, liet dus het casco in 1969 bouwen bij de casco scheepsbouwer dhr. Willem van Est op de werf Warmerdam gelegen aan de Lagedijk te Penningsveer gelegen aan de Mooie Nel. Het interieur werd in mahonie uitgevoerd en afgetimmerd door een sloopstimmerman die werkzaam was bij van de Stadt. De zeilen zijn gemaakt bij Schokker Volendam met zeilnummer NKK 8. De boot kreeg de naam *Brandaan*. De tweede eigenaar werd dhr. P. Pasterlang uit Zaandam, opgevolgd dhr. A.W.J van de Flier uit Amsterdam. De huidige eigenaar de heer Gijs Vogelaar kocht de *Albatros* in 1982 en voorzag haar later van een 13.4 Kw sterke dieselmotor en onderhield haar zoals zij er nu uit ziet.

De beoordeling,

De *Albatros* is een stalen S - Spant met overhang uit de zestigerjaren. Een S- Spant heeft een bewerkelijk romp vorm om te maken. Het vereist veel vakmanschap om zo'n romp te kunnen maken. Dat uitte zich destijds in de prijs. Het waren in die tijd dure schepen, bestemd voor de beter gesitueerde. De ontwerper van Höevell had een goed oog voor mooie lijnen wat zich dan ook uit in een mooi ogende zeeg, met de juiste vrijboordhoogte verhouding en passende voor- en achteroverhang. Ook de opbouw is in de juiste proporties. Natuurlijk zijn de goede zeileigenschappen door Baron van Höevell niet vergeten. Wat niet wegneemt dat zijn ontwerpen uit die tijd toch vaak wat loefgierig waren. Ondanks haar beperkte omvang naar huidige maatstaven werd zij toen met haar 8.35 m lengte verkocht als een ruime gezinsboot voor een gezin met twee kinderen en geschikt voor het varen op ruim water. De *Albatros* ziet er keurig en verzorgd uit, zij voldoet aan alle eisen die de vereniging aan haar stelt.

Wij wensen de heer Gijs Vogelaar veel zeilplezier toe en zien U graag terug op onze zomerevenementen en winter activiteiten.

De *Albatros* valt in de categorie Classic Historical

Namens de toelatingscommissie,

Dick ten Cate, Gert van Soest- Maarten Lampe en Govert Munter

Heemskerk, 24- 12- 2014